

molitev je bila vir njegovega junaštva. Zato je bil tako čudovito dobrega srca, tako mil in prijazen, pa tudi tako miren, da ga ni niti največja nevarnost pripravila v razburjenost ali malosrčnost. Zato je pa Bog tako blagoslovil njegovo delo, zato je njegov značaj tako čist in brez madeža, da se sveti kot vzor vseh krščanskih in domovinskih krepostij. Prav zato smo mu tudi v teh skromnih vrsticah postavili neznamenit spomenik.

Radecki ni bil velik, toda krepke, ravne postave. Obraz mu je bil okrogel, čelo visoko, pogled bister, pa prijazen. Nosil je po stari navadi golo brado, kakor ga kaže tudi naša slika. Po bitki pri Novari pa je pustil, da so mu rastle brke pod nosom — bele, kakor so mu bili lasje beli. Zanimiva anekdota o teh brkah je vredna, da jo zapišem. Nekoč ga vprašajo na Laškem častniki, zakaj vendar ne nosi brk, ko jih imajo drugi vojaki. On odvrne, da se ravna po stari navadi. »Toda«, tako dostavi, »če bomo edenkrat sovražnika prav dobro natepli, potem bodem nosil tudi jaz brke.« Kajpada je bilo smeha dosti, a šaljivi maršal je izpolnil besedo. — Bil je živahne nravi, dobrovoljen, prсто-dušen in rad vesel. Naši stari vojaki so pripovedovali sto dogodbic, kako so kramljali po domače z Radeckim. Hodil je rad okrog po vojaškem taboru, ogledoval si to in ono, popraševal vojake, kako jim je, tudi k njim sedel in se vedel, kakor oče pri svojih sinovih. Le vprašaj starega vojaka, ki je služil »pod Radeckom« — naši so mu rekali »Radecek« —, in ne poneha kmalu pripovedovati o njem. Navdušenje zanj je bilo brezmejno. Vojaki so ga tudi opevali; pesem o njem — bodisi v tej ali oni obliki — je postala narodna pesem. Tu poda-

jemo jedno obliko v zabavo in pouk — ne jezikovni — mladim čitateljem.

Radecki.

Oj, zdaj na Laško pojdemo,
Bog ve, če kdaj se vrnemo!

Banda nam bode špilala,
Lepo nam bo muscirala.

Radecki pa na konj' sedi,
Nas, mlade fante, on dobi.

Radecki 'ma sivó glavó,
Pa vendar gre na vojsko ž njo.

Radecki pa na konj' sedi,
Pa rožniven'c v rokàh drži.

Radecki je en prav' gospod,
On bo premagal zmir pòvsod.

Radecki pa korajžo 'ma,
Ker same mlade fante 'ma.

Radecki pa na konj' sedi,
Pa oster meč v rokàh drži.

Fantjè, bodimo zdaj vesel',
Ki smo ta lepa mesta vzeli!

Bilà so mesta Lahova,
A zdaj so pa Radeckova.

Vlan' so b'la Sardinčeva,
Letos so pa Radeckova.

Verona je tud' laška b'la,
A zdaj je pa Radeckova.

Radecki je pa prav vesel,
Ker je Milansko mesto vzeli.

Radecki je pa zlahten mož,
Je vojsko peljal skoz in skoz!

Radecki je pa fin gospod,
Žulaj je pa največ' falot!

Le zahvalimo vsi Boga,
Ker nam še Bog Radecka da!

Radecki j' bil pravičen mož,
Je bil cesarju na pomoč.

(Zapisal F. B.)

Pesem je po vsem Slovenskem razširjena, pa v raznih oblikah. Več ali manj je zná vsak Slovenec; to pa priča, kako priljubljen je bil Radecki slovenskim bojevnikom.

